

INFORME JURÍDIC PRELIMINAR DE L'AVANTPROJECTE D'ORGANITZACIONS INTERPROFESSIONALS AGROALIMENTÀRIES DE CATALUNYA

Marc competencial i normatiu

La regulació de l'objecte d'aquest Decret s'emmarca en la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya en matèria d'agricultura, d'acord amb el que estableix l'article 116.1 a) de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, que atribueix competència exclusiva en matèria de regulació i desenvolupament del sector agroalimentari respectant la competència de l'Estat previst a l'article 149.1.13 i 16 CE.

Aquestes competències en matèria agroalimentària assenyalades a l'article 116 EAC, són atribuïdes en el sentit que cal donar d'acord amb el concepte de competències exclusives que determina l'article 110 EAC, és a dir "de manera íntegra" i "únicament" que comprèn la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva.

En l'exercici d'aquesta competència exclusiva, l'apartat primer de l'article 116 EAC, s'ha de respectar la competència de l'Estat atribuïda pels articles 149.1.13 i 149.1.16 CE, però aquesta circumstància no pot significar que ens trobem davant d'una competència compartida, que ja es troben especificades en l'apartat segon d'aquest article i entre les compartides no hi ha la regulació ni el desenvolupament de l'agricultura, la ramaderia i el sector agroalimentari.

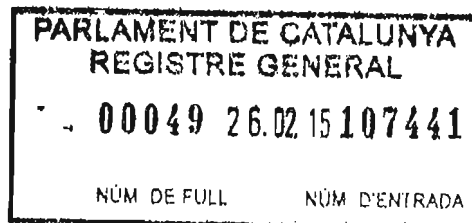
Es tracta doncs d'un canvi substancial del sistema competencial respecte a l'anterior EAC, que en els seus articles 12.1.4) l'Estat s'atribuïa la competència exclusiva en matèria d'agricultura "d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general i la política monetària, en els termes del que disposen els articles 38,131 i els números 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 CE", substituint-se per tant el "d'acord" per "respectant", circumstància que com diu el Dictamen 251/06 de la Comissió Jurídica Assessora entre d'altres, la clàusula "respectant" afecta l'exercici de la competència autonòmica, no la seva titularitat.

D'altra banda l'article 189 EAC determina la competència exclusiva de la Generalitat en el desenvolupament i aplicació del dret de la Unió Europea.

Cal fer esment en relació al desplegament de la normativa europea la doctrina emanada pel tribunal Constitucional sobre la competència de la Generalitat per desenvolupar normativa europea.

A títol d'exemple la STC 208/99 que diu

"El Derecho comunitario no es un canon de constitucionalidad, como reiteradamente hemos declarado (SSTC 123/89, 65/90, 28/91, 64/91, 111/93 y 13/98,

entre otras). De suerte que la incorporación de España a las Comunidades Europeas como Estado el 1 de enero de 1986 no ha modificado dicha distribución competencial. Y por ello hemos declarado desde la STC 252/88 que la ejecución de las normas comunitarias en el Ordenamiento jurídico español corresponde a quien, materialmente, ostente la competencia específica para la ejecución del Derecho comunitario (SSTC 236/91 y 79/92, entre otras)."

. Així mateix la STC 128/99 indica:

"...la traslación de la normativa comunitaria derivada al Derecho interno ha de seguir necesariamente los criterios constitucionales y estatutarios de reparto de competencias entre el Estado y las Comunidades Autónomas, criterios que...no resultan alterados ni por el ingreso de España en la CEE ni por la promulgación de normas comunitarias"

Així doncs en l'elaboració de l'avantprojecte s'ha tingut en compte als efectes del seu desplegament la normativa europea vigent i en particular el Reglament 1308/2013, del Parlament europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual es crea l'organització comuna de mercat de la política agrària comuna.

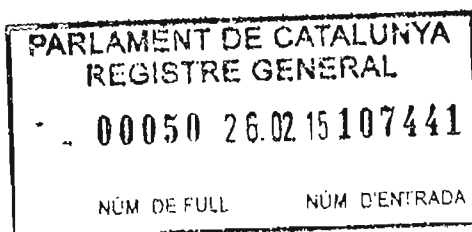
No existeix en aquest moment regulació catalana de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries, existint normativa espanyola, en concret la llei 38/1994, de 30 de desembre, que regula aquestes organitzacions interprofessionals agroalimentàries d'àmbit estatal i que en la seva disposició addicional segona assenyala que les comunitats autònomes poden regular el règim de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries corresponents al seu àmbit.

Per tant l'avantprojecte de llei s'incardina en una competència exclusiva de la Generalitat per regular-ho, en el marc de la normativa de la Unió Europea, en concret, el Reglament 1308/2013, del Parlament europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013

Tramitació de l'expedient

En la tramitació de l'expedient de la disposició s'han observat els requisits establerts per a l'elaboració de disposicions de caràcter general a l'article 36.3 de la llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern

L'òrgan directiu impulsor de la disposició ha estat la Direcció General d'Alimentació, Qualitat, i Indústries Agroalimentàries, òrgan directiu competent en matèria de desenvolupament de les línies d'actuació en matèria de comercialització i distribució dels productes alimentaris, de conformitat amb l'article 39.1 d) del Decret 270/2013, de 23 de desembre, de reestructuració del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

Aquesta Direcció General ha elaborat la memòria general del projecte de disposició, que es compon de la Justificació de la necessitat de la disposició i adequació als fins que es persegueixen, marc normatiu, Relació de disposicions afectades i taula de vigències i derogacions, competència de la Generalitat sobre la matèria, Relació motivada de persones i entitats a les quals s'ha d'atorgar tràmit d'audiència, Procedència de sotmetre l'expedient a tràmit d'informació pública.

Igualment han elaborat la memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades, que es compon de l'Informe d'impacte pressupostari, informe d'impacte econòmic i social, informe d'impacte normatiu i informe d'impacte de gènere.

Aquest expedient s'ajusta doncs al que disposa l'article 36.3 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern

El text ha de ser sotmès al tràmit d'audiència als sector i a informació pública i ha de ser sotmès a l'informe preceptiu de l'Institut Català de les Dones

El projecte haurà de ser sotmès a dictamen preceptiu del Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, per raó de la matèria i de conformitat amb l'article 2.1 a) de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball econòmic i Social de Catalunya

Anàlisi del text

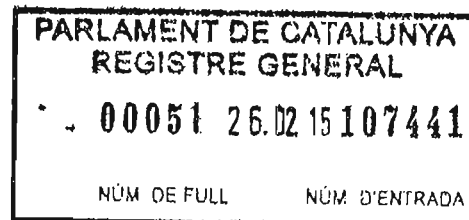
El text de l'avantprojecte de llei es compon d'una exposició de motius, i tretze articles

L'article 1 dedicat a l'objecte i àmbit d'aplicació defineix l'objecte que és el reconeixement i les finalitats de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries catalanes i el sistema d'aprovació dels acords d'extensió que poden adoptar aquestes organitzacions.

Defineix igualment els àmbits als quals afecta, que són les baules de la cadena agroalimentària, és a dir la producció, transformació, la comercialització i la distribució, que per definició de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries és implícita a aquestes, ja que el que es tracta amb aquestes organitzacions és agrupar entitats o associacions amb la finalitat de millorar el sistema conjunt del sector agroalimentari

Aquest objecte s'ajusta al que preveu l'article 157 del Reglament 1308/2013 del Parlament europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual es crea l'organització comuna de mercat de la política agrària comuna.

L'apartat tercer d'aquest article fa esment dels productes emparats per denominació d'origen i indicacions geogràfiques protegides i altres mencions de qualitat en el sentit que poden

participar en les organitzacions sense canviar de naturalesa jurídica, i afectant-los només en aquells aspectes que no siguin propis de la pertinença a la categoria de DOP/IGP

L'article 2 defineix que les organitzacions interprofessionals agroalimentàries (OIA) han de tenir personalitat jurídica pròpia i estar integrades per organitzacions representatives de la producció per una banda i almenys per alguna representativa de la transformació o comercialització i distribució agroalimentària i d'àmbit de Catalunya, donant compliment a la disposició addicional segona de la llei de l'Estat 38/1994, de 30 de desembre i d'acord amb el que preveu l'article 152.1 a) del Reglament 1308/2013, de 17 de desembre de 2013

L'article 3 defineix les Finalitats que han de tenir les OIA que van de la potenciació del coneixement, la transparència i l'eficiència dels mercats, el respecte al medi ambient, la millora de la qualitat dels mercats o l'elaboració de contractes tipus agroalimentaris. Aquestes finalitats concorden amb el que assenyala l'article 152.1 c) del citat Reglament 1308/2013, de 17 de desembre de 2013

L'article 4 es dedica al reconeixement de les OIA disposant que aquest serà concedit a aquelles que tenint personalitat jurídica acreditin representar almenys el 51% de la producció per una banda i el mateix percentatge del sector de transformació/comercialització, tenint en compte que el sector de la producció sempre hi ha d'estar present, com determina l'article 154 del Reglament 1308/2013, de 17 de desembre de 2013

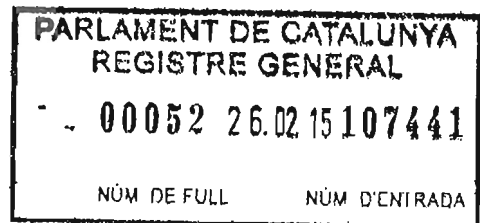
Igualment es defineix el fet que les entitats que integrin l'OIA han d'estar inscrites al registre corresponent i que el seu àmbit d'actuació sigui majoritàriament el de Catalunya, que és conforme amb l'àmbit d'actuació de la pròpia OIA i en consonància amb altres normatives comparades com poden ser la normativa de cooperatives o d'associacions i fundacions

Es regula igualment en aquest article el contingut mínim dels estatuts de les OIA que estan basats en el que determina l'article 153 del Reglament 1308/2013, de 17 de desembre de 2013

L'article 5 dedicat al Nombre d'organitzacions especifica que només es pot reconèixer una única organització per sector o producte, amb l'excepció dels productes agroalimentaris emparats per una DOP/IGP. El fet de limitar a una única OIA per sector o producte es deu al fet de concentrar al màxim la representativitat evitant la dispersió, seguint el que determina l'article 157 del Reglament 1308/2013, de 17 de desembre de 2013.

L'article 6 es dedica al registre d'Organitzacions Interprofessionals Agroalimentaris, adscrit del departament competent en matèria agroalimentària, on s'han d'inscriure les OIA reconegudes i com a base de dades de la informació que es disposi d'aquestes OIA amb la finalitat de dur a termes polítiques de foment i control.

Es determina que per norma de caràcter reglamentari s'establirà el procediment d'inscripció i el contingut del registre, fet que es considera jurídicament correcta, atès que és matèria reglamentària el desenvolupament concret del registre, no essent per tècnica legislativa matèria de norma amb rang de llei

L'article 7 es dedica als Acords de les OIA, preveient un principi general d'adopció a les normes generals sobre la competència, necessari pel correcte funcionament de les OIA i dels seus acords que en cap cas poden vulnerar la normativa en aquesta matèria.

En tot cas es reconeix la plena autonomia de les OIA per prendre Acords i de vincular-se si ho acorden a acords d'altres OIA de nivell estatal

L'article 8 es dedica a l'Extensió de normes com a possibilitat que les OIA puguin sol·licitar que acords presos per l'OIA pugui ser estès de forma obligatòria a tot el sector corresponent, tenint en compte que els acords s'han de basar en alguna de les finalitats de les OIA. En tot cas s'estableix que quest Acord han d'estar recolzat almenys pel 50% dels integrants de cadascuna de les diferents branques professionals implicades i que han de representar com a mínim 2/3 parts de les produccions afectades, representativitat que s'ha d'acreditar. Aquesta percentatges s'ajusten al que disposa l'article 164 del Reglament 1308/2013, de 17 de desembre de 2013

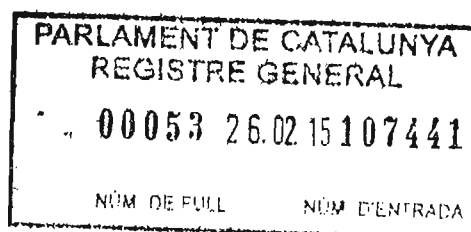
L'article 9 es dedica a l'Aportació econòmica que es dona el supòsit d'extensió de normes , on s'indica que aquesta extensió significa que els operadors no inscrits en alguna de les entitats que conformen l'OIA estan obligat a finançar aquesta extensió de normes, sota el principi de proporcionalitat i no discriminació. Aquesta aportació econòmica ja es troba prevista a l'article 165 del Reglament 1308/2013, de 17 de desembre de 2013

L'article 10 es dedica a la Retirada de reconeixement, establint-se aquesta possibilitat per incompliments del que s'estableix a l'article 4, o per inactivitat durant tres anys. En tot cas es preveu que abans de la revocació del reconeixement s'ha de concedir audiència l'OIA, fet que es considera ajustat a dret.

L'article 11 tipifica el quadre d'infraccions per diversos incompliments, classificant-los en lleus, greus i molt greus, ajustant-se per tant al que determina la llei 30/1992, de 26 de novembre

L'article 12 regula les sancions aplicables a les infraccions comeses per les OIA que van des de l'advertiment en infraccions lleus a 3.000.000 euros per a les molt greus amb la possibilitat en aquest cas d'acordar la suspensió temporal fins a tres anys o la retirada definitiva . s'estableixen igualment els criteris de graduació de les sancions. Aquest contingut s'ajusta al règim sancionador previst en la normativa administrativa general.

L'article 14 preveu la possibilitat de lliure associació de les OIA entre si, ajustant-se doncs al dret constitucional de lliure associació.

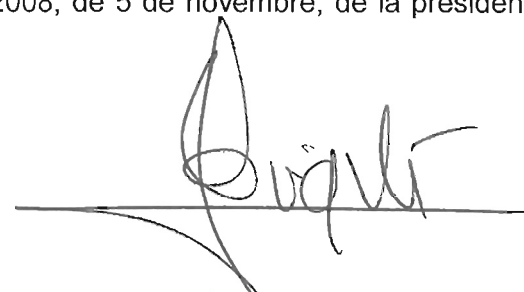
Conclusió

El projecte de norma que s'informa es considera jurídicament correcta, adaptant-se a les competències estatutàries que té la Generalitat de Catalunya i adaptant-se igualment a la normativa en matèria d'organitzacions interprofessionals agroalimentàries existent a la normativa de la Unió europea

Finalment i des del punt de vista procedimental, l'elaboració del projecte ha seguit fins a aquest moment els tràmits previstos a la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern

Barcelona, 4 de juny de 2014

Jordi Domènech
Responsable d'Anàlisi i Coordinació
de la Normativa

Imma Puigmalé i Recasens
Advocada en cap